

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Dommedags Bog

Citation: Dalgas, Ernesto: "Dommedags Bog", i Dalgas, Ernesto: *Dommedags Bog*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 77.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgasdomval-shoot-idm139915689865440/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Dommedags Bog

hvilken vor Æon ved Tidens Begyndelse udrændt, da Verden sprang ud af Evighedens Moment.

I dette Sekund, Ansigt til Ansigt med det ansigtsløse, erkendte jeg først det ubegribelige, det store Ja = Nej, som ubegribeligt og frygteligt, som om jeg hidtil kun havde læst, hørt og gentaget tomme Ord. Men her smagte og drak jeg i mit Aandedrag og i den indre Opsugning, der foregaa imellem Blodets Ilt og Kødets mindste Trævl, det, som er over – eller under – Forstandens Rækkevidde.

Ak, hvor ere alle vore Forsæt svage! Hvor er vor Mening om vor egen Modstandskraft selvgod og taabelig! Da flød min sidste Tanke, min sidste Selvbevidsthed ud i det Intet, der omgav mig. Som den Skøge, jeg nævnte før, naar hun er sikker paa sit Bytte, flænger det sorte Kjøleliv til Side og viser sin blussende, hede, svedige Barm – saaledes gled nu det sidste Slør til Side, og jeg erkendte i sanselig Skælven Urgrunden, som den er, det evige Intet, der vil være noget, den grundløse, lovløse, ulvehungrige Brynde, ud af hvis Hvirvel Eros og Neikos steg i Tidens Morgen.

Den kulsorte, flydende, materielle, forborgne Ild brast ud i fygende Gnister, der søgte det Sted, hvor alt mit Legem var af Heden fortæret, og hvor kun nu mine Sanser og Følelser dvæled. Da sank jeg og lod mig synke i en Drøm, i hvilken kun mine Sanser vaaged, medens min Viden og Vilje vare bundne. Da følte jeg hundrede Kvindearme omfavne mig, og sitrende Legemer trykkede sig mod mit, og disse Øjeblikkets Døtre, der veg i Sanseligen for hverandre som Skumbobler, der briste og genfødtes, de dansede om mig som de Huldgudinder, der danse med Krishna fjært i Civas Land. Da reves først Afholdenhedens Slør, dernæst Frygtagtighedens, dernæst Undseelsens Slør fra min skælvende Sjæl, og i Vellystens Bad laa jeg, blodsvedende, nøgen, som Jomfruen bløder i Molochs glødende Favn.

Og som i tusinde Favntag, der fulgte efter hverandre som en Brudenats hviskende Kys, knustes den sidste Rest af Ære og Blu i en eneste gentagen og atter gentagen og atter fordoblet og atter nyvakt og ustandselig Rus.

Da brød min Stemme ud i et eneste Ord, et »Ja«, saa uvilkaarligt som en Søvnngengers Svar, og først nødtvungent og dernæst frygt-somt frivillig gentoges mit »Ja«, og dernæst hæved det sig som en

jublende Tone, og i min Viljes og min Tankes Dødssevn løftede mine frigjorte Sanser sig i en Takkehymne, hvis Ord var »Ja«.

«Ja, altings Moder, Vellyst! Ja, Verdensbrand!
Ja, Salighedens Brød! Ja, Livets Vånd!
Ja, Skaber og Opholder! Ja, Strykens Vin!
Ja, Talisman i Himmels Stjerneskrin!
Ja, Elskov og Had i ret, som skælver og skælved
I Evighed fra Himmerig og til Helved!»

«Hvorledes», spørge I »er denne Tilstand?« Høj lærde Herrer, jeg vil svare Eder. Denne Tilstand er Saligheden selv foruden Skaar og Lyde, foruden Skygge af Modstand, Modsigelse eller Betænkning. I denne Tilstand, der er Kontrasten til det frie Lune og den vilde Vilkaarlighed, jeg nys beskrev, er Selvet ganske determineret og søger den Vellyst, som dræber det i Salighed, ved selv samme Tyngde og Tvang, hvormed Jorden drager den faldende Sten. Ak, her har jeg erfaret: Magten besejrer alle Pligtens Bud. Renheden vindes ej ved Bøn og Ønske og ej ved aarelang Afholdenhed og ej ved Selvpinselens sidste Middel og ej ved Beskuelse af Nazarærens Billed og ej ved Pligtens strenge Erkendelse og Gentagelse – uden de ydre Omstændigheders Hjælp. Af Verdensomgivelserne ere vi altid afhængige. Nej, ingen Uskyld og Viljekraft er saa ren, at ikke Foreningen af Fristelse og Tvang kan overliste, lamme og knuse den. Og naar Moralisterne sige noget andet, er det, fordi de gode og fede Herrer færdedes aldrig ude i den Afgrund, hvor Sjælen gør de dyrekøbte Erfaringer.

Men jeg vil nu meddele, hvorledes jeg blev frelst. Frelst siger jeg, frelst fra Saligheden. Thi ihvorvel det er i dens Skød, som Forjættelsen lyder, at der er ingen Sorrig, ej heller Skrig, ej heller Pine, og Gud skal aførte hver Taare af deres Øjne, saa dog – naar man fries ud og tænker tilbage – da fyldes Sjælen, som elsker Selvbeherskelse, af Væmmelse, Angst og Lede.

Fortøngt var den alt glemt, den stakkels Sætning: »Sjælen er et Atom«. Her i det himmelske Helved, her frelser intet Dogme og ingen Livsanskuelse; thi alle Meninger dø i Sansningen af den evige